

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 30. juni 2015 i sag nr. BS 23-1438/2014:

Part 1

Adresse

4100 Ringsted
mod
Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrogvej 601
2750 Ballerup

Sagens baggrund og parternes påstande

Den 15. april 2008 blev sagsøgeren involveret i en trafikulykke, hvor sagsøgte forsikringstager var skadevolder. Sagsøgte har erkendt erstatningspligten for de skader, som sagsøgeren måtte have pådraget sig i forbindelse med trafikuheldet, men afvist sagsøgerens krav om tabt arbejdsfortjeneste som værende ikke en følge af trafikuheldet.

Denne sag, der er anlagt den 13. oktober 2014, vedrører spørgsmålet, om sagsøgerens krav på tabt arbejdsfortjeneste er forældet. Spørgsmålet er udskilt til særskilt behandling, jf. retsplejelovens § 253.

Sagsøgeren har i hovedsagen nedlagt påstand om, at sagsøgte tilpligtes at betale sagsøgeren 1.022.787 kr. med tillæg af procesrente fra stævningens indlevering samt sagens omkostninger.

Sagsøgte har påstået frifindelse, subsidiært frifindelse mod betaling af et mindre beløb fastsat af retten.

Sagsøgeren har under denne delhovedforhandling nedlagt påstand om, at sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøgerens krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste ikke er forældet.

Sagsøgte har heroverfor påstået frifindelse.

Oplysninger i sagen

Den 15. april 2008 blev sagsøgeren, der var under uddannelse som tømrer, involveret i en trafikulykke, hvor sagsøgte forsikringstager var skadevolder.

Sagsøgeren blev i forbindelse med uheldet indlagt på hospitalet og blev akut opereret for venstresidig diaphragmaruptur med mindre miltlæsion uden på-

gående blødning samt hoftefraktur.

Den 16. august 2008 udarbejdes statusattest af sagsøgerens læge til sagsøgte.

Det fremgår heraf blandt andet, at sagsøgeren er sygemeldt siden 16. april 2008.

Af uddrag af sagsøgerens lægejournal fremgår, at sagsøgeren den 22. og 29. januar 2009 rettede henvendelse til læge med henblik på at få en henvisning til ortopædkirurgisk afsnit, idet han gerne vil vide, om han skal overveje andet fremtidigt job end tømrer. Undersøgelsen blev foretaget den 27. februar 2009. Det fremgår af journaluddraget, at "Bækkenet findes fuldstændigt stabilt. ... Normalbevægelse i begge hofter uden smerter. ... Røntgen af bækkenet viser fuldstændig opheling af frakturerne uden sequelae. Informeres om at han selvfølgelig kan blive øm ligesom alle andre, men at bækkenfrakturen er fuldstændig ophelet og ikke vil have nogen indflydelse på fremtidige jobplaner eller fritidsaktiviteter."

Den 16. april 2009 udarbejdes statusattest af sagsøgerens læge til sagsøgte. Det fremgår heraf blandt andet, at sagsøgeren har været sygemeldt i perioden fra den 16. april 2008 til ca. den 1. juli 2008, og at sagsøgeren har optaget arbejdet på fuld tid. Sagsøgeren har ifølge det oplyste stadig ømhed i venstre side af bækkenet, hvilket beskrives som mere en forventelig gene efter aktuelle traume.

Den 28. oktober 2009 udarbejdede overlæge **Person 1** en erklæring til sagsøgte efter anmodning fra denne og på baggrund af undersøgelse af sagsøgeren. Det fremgår heraf, at sagsøgeren var sygemeldt i 12 uger i forbindelse med trafikulykken, hvorefter han kom tilbage til samme arbejde, samme løn, men at der i starten blev taget hensyn til sagsøgeren. I slutningen af ansættelsen arbejdede han på lige fod med sine kollegaer. Sagsøgeren angives at have gener i form af belastningsrelaterede smerter i venstre side af bækkenet og ud i venstre ben samt problemer med afføringen. Tilstanden vurderedes at være stationær.

Den 15. marts 2011 udarbejdede overlæge, dr. med., speciallæge i ortopædisk kirurgi, **Person 2**, en erklæring stilet til Alm. Brand A/S, på baggrund af undersøgelse af sagsøgeren. Det fremgår heraf blandt andet, at sagsøgeren skulle have oplyst at være uddannet tømrer og at være lærling ved ulykkestilfældet. Sagsøgeren blev udlært som tømrer ½ år efter, men fik ikke noget arbejde som følge af de økonomiske forhold. På grund af det dårlige arbejdsmarked, og da sagsøgeren følte sin fysik noget reduceret, begyndte han at læse til bygningsingeniør. Ved undersøgelsen klagede sagsøgeren over funktions- og belastningssmerter ved fysisk præget arbejde i området omkring den venstre sædehalvdel samt en gang ugentligt mavesmerter i form af kramper i den nederste del af maven. Funktionsmæssigt gav sagsøgeren udtryk for, at han trættes hurtigt, men at han i realiteten kunne det

hele. Sagsøgeren havde dog opgivet en hver form for sport, hvilket havde resulteret i nogen vægtøgning. Det skønnes, at der ikke er lidt noget erhvervsevnetab, og at sagen ikke kan belyses yderligere.

Den 2. juli 2012 skrev sagsøgte til sagsøgerens advokat følgende:

”Tabt arbejdsfortjeneste

Jeg har modtaget dit brev fra den 19. juni 2012.

Krav vedrørende tabt arbejdsfortjeneste skal dokumenteres. På baggrund af oplysningerne i sagen, er jeg ikke enig i, at skadelidte har krav på tabt arbejdsfortjeneste. Din klient fik ikke arbejde efter hans lærlinge tid pga. de økonomiske forhold. Han startede netop pga. det dårlige arbejdsmarked, og hans fysik efterfølgende op på en ny uddannelse, som han klarer fint. Din klient vil efter uddannelsen til bygningsingeniør, formentlig tjene mere end en uddannet tømrer. Din klients erhvervsevnetab vurderes derfor til at være mindre end 15 %.

Vi betragter herefter sagen, som værende afsluttet.”

Den 5. oktober 2012 anmodede sagsøgerens advokat om, at sagen blev forelagt Arbejdsskadestyrelsen med henblik på en vejledende udtalelse vedrørende erhvervsevnetabet. Samtidig spurgtes der til mulighederne for en forligsmæssig løsning vedrørende tabt arbejdsfortjeneste eller, om drøftelse af dette spørgsmål skulle afvente den vejledende udtalelse.

Henvendelsen blev fulgt op af brev af 2. november 2012.

Den 14. november 2012 skrev sagsøgte følgende:

”Sagen sendes i Arbejdsskadestyrelsen

Jeg har modtaget dit brev af 2. november 2012.

Tabt arbejdsfortjeneste opgøres efter Erstatningsansvarslovens § 2 iht. til tab i sygeperioden.

Din klient har i hans sygeperiode modtaget fuld løn som lærling. Efter endt lærlinge periode er din klient pga. de økonomiske forhold ikke tilbudt fastansættelse.

At din klient efterfølgende vælger, at starte ny uddannelse, berettiger ikke til tabt arbejdsfortjeneste.

Erhvervsevnetab

Det er fortsat vores vurdering, at din klient ikke har et erhvervsevnetab efter uheldet, da hans indtjening sandsynligvis vil være større som bygningsingeniør end som tømrer.

Jeg er dog indforstået med, at sende sagen i Arbejdsskadestyrelsen.

Kopi af brev til Arbejdsskadestyrelsen vedlægges.”

Den 29. november 2012 skrev sagsøgte til sagsøgerens advokat, at den vejledende udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen var uden betydning for vurderingen af tabt arbejdsfortjeneste, hvorefter der i øvrigt henvistes til den tidligere korrespondance.

Ved brev af 3. december 2012 meddelte sagsøgerens advokat sagsøgte, at denne ikke var enig i betragtningerne i brev af 29. november 2012, og at denne ville drøfte med sagsøgeren, om der skulle udarbejdes en opgørelse for tabt arbejdsfortjeneste.

Den 26. november 2013 kom Arbejdsskadestyrelsen med en udtalelse om erhvervsevnetabet, som blev vurderet til midlertidigt mindre end 15 procent. I begrundelsen anføres blandt andet, at det er styrelsens vurdering, at skadens følger i overvejende grad har bidraget til, at sagsøgeren har måtte skifte erhverv og valgt ingeniørhvervet.

Den 10. december 2013 skrev sagsøgte til sagsøgerens advokat følgende blandt andet:

”Tabt arbejdsfortjeneste

Jeg har modtaget dit brev fra den 3. december 2013.

Under henvisning til mit brev af 2. juli 2012, fastholdes det, at din klient ikke er berettiget til tabt arbejdsfortjeneste.

Det er oplyst til sagen, at din klient ikke kunne finde arbejde pga. det dårlige arbejdsmarked, hvilket ligeledes var årsagen til hans valg af uddannelse til bygningsingeniør.”

Ved brev af 5. marts 2014 fastholdt sagsøgeren kravet om tabt arbejdsfortjeneste, idet der henvistes til den vejledende udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen.

Sagsøgte svarede hertil ved brev af 25. marts 2014, at det fastholdtes, at sagsøgeren ikke havde krav på tabt arbejdsfortjeneste, idet der blandt andet henvistes til det i erklæringen fra 15. marts 2011 anførte vedrørende sagsøgerens gennemførelse af tømreruddannelsen og dennes bevæggrunde for at læse til bygningsingeniør.

Ved brev af 14. juli 2014 opgjorde sagsøgeren sit krav på tabt arbejdsfortjeneste til 1.022.787 kr. Opgørelsen omfatter årene 2009 til 2014. Sagsøgerens advokat har under forelæggelsen oplyst, at kravet vil blive reduceret med

142.161 kr. opgjort som tabt arbejdsfortjeneste i 2009.

Sagsøgte har den 5. august 2014 svaret herpå, idet sagsøgte har anført, at denne fastholder, at sagsøgeren ikke er berettiget til tabt arbejdsfortjeneste, jf. begrundelsen i breve fra henholdsvis den 1. juli 2012, 2. juli 2012, 10. december 2013 og 25. marts 2014.

Stævning er indleveret den 13. oktober 2014.

Forklaringer

Sagsøgeren har forklaret, at han efter udskrivning fra hospitalet ikke måtte belaste sit venstre ben. Han havde store smerter i benet og var i det væsentligste sengeliggende. Han begyndte langsomt genoptræning af benet. Generne blev reduceret så meget, at han efter sommeren 2008 kunne starte fuld tid på arbejdet. Han havde ondt i benet efter en arbejdsdag, hvilket var årsagen til, at han i begyndelsen af 2009 søgte læge. Han anførte ikke at have problemer med vandladning og afføring som gener efter uheldet på daværende tidspunkt. Det var først en erkendelse, som han opnåede, da han konsulterede **Person 2** i 2011, at der kunne være sammenhæng her. Generne havde han imidlertid haft lige siden uheldet. Han ophørte som tømrer i 2010. Hans gener blev reduceret, efter at han ophørte som tømrer, men han fik stadig smerter, hvis han havde ude på en længere shoppingtur.

Da han genoptog arbejdet hos sin mester i 2008, havde han en aftale med ham om, at han i begyndelsen skulle skånes. Han foretog derfor primært montagearbejde, som ikke er så fysisk hårdt krævende. Da han var færdig med sin lærlingetid, blev han fyret på grund af manglende arbejde. Han vil ikke afvise, at afskedigelsen også kunne være til dels begrundet i personlige uoverensstemmelser mellem ham og mester. Kort tid efter fik han ansættelse i et større tømmefirma. Det var i november 2009. I februar 2010 tog han et adgangsgivende kursus til videregående uddannelse. Kurset strakte sig over et år. Han tog kurset, fordi han var i tvivl om, hvorvidt han ville fortsætte som tømrer, men også fordi kurset ville give ham nogle flere karrieremuligheder. Lægerne havde sagt til ham, at bækkenbruddet ikke var til hinder for, at han kunne fortsætte som tømrer, men han følte, at han stadig havde gener herfra. Adgangskurset gik godt. Han fik fine karakter. Han greb muligheden og besluttede at læse videre. Han følte også, at det var for hårdt at arbejde som tømrer. Han havde for mange gener om aftenen i form af træthed. Han begyndte på uddannelsen som bygningsingeniør i 2011 og blev færdig i 2014. Han er i dag ansat som bygningsingeniør. Da han tog adgangskurset supplerede han sin SU med arbejde som tømrer.

Parternes anbringender

Sagsøgeren har gjort gældende, at der ikke foreligger forældelse, herunder også som følge af at starttidspunktet for forældelse ikke er datoen for trau-

met, samt forhandlinger mellem parterne, da sagsøgte ikke endeligt afviser kravet, men flere gange angiver manglende dokumentation. Der er således en berettiget forventning hos sagsøgeren om, at sagsøgte behandler kravet om tabt arbejdsfortjeneste, idet der ved henvendelser er blevet foretaget en behandling af kravet, herunder anført, at der manglede yderligere dokumentation, ligesom sagsøgte har forelagt sagen for Arbejdsskadestyrelsen og indgået i drøftelser angående tabt arbejdsfortjeneste efter modtagelsen af den vejledende udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen. Sagen er afsluttet af sagsøgte mindre end et år før udtagelse af stævning, idet sagsøgte først den 12. maj 2014 afsluttede sagen, idet der på denne dato modtoges betaling af 12.000 kr. til sagsøgeren. Såfremt det lægges til grund, at sagen var afsluttet i 2012, havde sagsøgeren krav på genoptagelse i 2014, idet sagsøgeren har måtte opgive at fastholde et fuldtidsarbejde på normale vilkår som tømrer, hvorfor der ikke kan foreligge forældelse.

Sagsøgte har gjort gældende, at sagsøgerens krav er forældet, idet der ikke har været forhandlinger frem til mindre end et år før stævningen blev udtaget den 10. oktober 2014, og at kravet blev afvist senest den 2. juli 2012. Forhandlinger kan ikke holdes i gang ensidigt af sagsøger. Forelæggelse for Arbejdsskadestyrelsen har ikke betydning for kravet om tabt arbejdsfortjeneste og har allerede af den grund ikke betydning for, om der er indtrådt forældelse i relation til kravet på tabt arbejdsfortjeneste. Starttidspunktet for forældelse er skadens indtræden, jf. forældelseslovens § 2, stk. 4. Der er ikke grundlag for, at starttidspunktet skulle være suspenderet på grund af utilregnelighed om faktiske forhold. Selv hvis forældelsesfristens start måtte være suspenderet efter forældelseslovens § 3, stk. 2, er dette starttidspunkt i hvert fald tidligere end oktober 2011, og dermed var der sket forældelse, da stævningen blev indgivet i oktober 2014.

Rettens begrundelse og afgørelse

For krav på erstatning eller godtgørelse for skade forvoldt uden for kontraktforhold regnes forældelsesfristen fra tidspunktet for skadens indtræden. Det afgørende for bedømmelsen heraf er det tidspunkt, hvor de følger, der kræves erstatning for, har vist sig på en sådan måde, at skadelidte havde rimelig anledning til og mulighed for at rejse et - eventuelt foreløbigt – erstatningskrav. Det er uden betydning herfor, at det nøjagtige krav først ville kunne opgøres senere, eventuelt under retssagen.

Ved færdselsuheldet den 15. april 2008 pådrog sagsøgeren sig blandt andet brud på bækkenet og læsioner i maveregionen, og det er generne herfra, der begrunder sagsøgerens krav om tabt arbejdsfortjeneste. Generne har været kendte siden uheldet, og overlæge Person 1 har udtalt i erklæring af 28. oktober 2009, at tilstanden på daværende tidspunkt var stationær.

Forældelsesfristen er 3 år, jf. forældelseslovens § 3, stk. 1, og skal således regnes fra den 15. april 2008, hvor skaden indtrådte, og ikke senere end fra

den 28. oktober 2009, hvor tilstanden blev erklæret stationær, og kravet var således forældet på tidspunktet for stævningens indlevering i oktober 2014.

Der er ikke efter, at forældelsesfristen begyndte at løbe, aftalt suspension af fristen.

Det fremgår ikke af sagen, hvornår sagsøgte første gang afviste at imødekomme anmodning om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, eller hvorvidt der inden forældelsesfristens udløb har været egentlige forhandlinger angående kravet. Det fremgår dog, at sagsøgte i hvert fald ved brev af 2. juli 2012 afviste sagsøgerens krav om erstatning for blandt andet tabt arbejdsfortjeneste samt meddelte sagsøgeren, at sagen herefter betragtedes som afsluttet. Uanset om det lægges til grund, at denne skrivelse er et resultat af forudgående forhandlinger med den følge, at forældelsesfristen afbrydes og først indtræder senest et år efter dette tidspunkt, jf. forældelseslovens § 21, stk. 5, var kravet således uændret forældet på tidspunktet for stævningens indlevering.

Den efterfølgende skriftveksling mellem parterne kan efter sit indhold ikke bevirke, at der sker en yderligere afbrydelse af forældelsen med henvisning til ovennævnte bestemmelse. Retten har herved lagt vægt på, at denne skriftveksling ikke har karakter af egentlige forhandlinger, idet sagsøgte ikke ses at have inddelt sig på herpå, men stadig fastholdt afvisningen af sagsøgerens erstatningskrav. Sagsøgte ses således ikke på nogen måde at have tilkendegivet en sådan grad af imødekomme over for sagsøgerens krav, at der for sagsøgeren kan siges at have været rimelig udsigt til, at parterne ville kunne forlige sagen.

Det forhold, at sagsøgte vedrørende kravet om erhvervsevnetabserstatning ikke har modsat sig, at der indhentes en udtalelse fra Arbejdsskadesstyrelsen, kan ikke føre til en anden vurdering. Sagsøgte har i forhold hertil ligeledes fastholdt, at udtalelsen fra styrelsen var uden betydning for sagsøgtes vurdering af erstatningspligten for så vidt angik tabt arbejdsfortjeneste.

Det skal endelig bemærkes, at indhentelse af vejledende udtalelse i Arbejdsskadesstyrelsen vedrørende erhvervsevnetabet ikke er omfattet af forældelsesloven, jf. § 21, stk. 2, og dermed ikke i sig selv kan afbryde fristen, heller ikke selvom udtalelsen måtte antages at have betydning for kravet om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Med henvisning til alt det foranstående, og da det af sagsøgeren anførte angående retten til genoptagelse ikke kan føre til et andet resultat, tages sagsøgtes frifindelsespåstand herefter til følge.

Der fastsættes sagsomkostninger til sagsøgte som nedenfor bestemt. Retten har ved fastsættelsen af disse taget højde for sagens genstand og karakter sammenholdt med det arbejde, der må antages at have været forbundet med

sagen, herunder at der har været afholdt mundtlig delhovedforhandling.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, Tryg Forsikring A/S, frifindes.

Sagsøgeren, **Part 1**, betaler inden 14 dage til sagsøgte, Tryg Forsikring A/S, sagens omkostninger med 30.000 kr.

Dommer